

Arendbuizerd te Doel in okt 2008 – maa 2009

Overzicht van de verzamelde informatie met het oog op de beoordeling van dit geval door het BAHC

Van 19 oktober 2008 tot in maart 2009 pleisterde een Arendbuizerd *Buteo rufinus* te Doel (O). Tijdens zijn langdurige verblijf kon de vogel door heel wat vogelkijkers worden waargenomen, soms onder erg goede omstandigheden. De vogel kon daarbij uitgebreid worden gefotografeerd, in zit en in vlucht. Al snel rezen er twijfels over de wilde origine van de vogel, omwille van enkele redenen.

De vogel werd voor beoordeling ingediend bij het BAHC. Op basis van de beschrijving en de talrijke beschikbare foto's was het eenvoudig om de determinatie als Arendbuizerd te bevestigen. Het toewijzen van de vogel tot de ondersoort *cirtensis* was ook vrij voor de hand liggend. Het beoordelen van de al dan niet wilde status van de vogel was echter minder eenvoudig. Om dit oordeel te kunnen vellen met zo veel mogelijk kennis van zaken werd getracht om zo veel mogelijk informatie in te zamelen die relevant kon zijn om te kunnen komen tot een degelijke beslissing. Deze informatie is verzameld in dit document.

1. Bevraging van andere Europese zeldzaamhedencommissies

Om een goed idee te krijgen van het voorkomen van Arendbuizerd in Europa werd een bevraging gelanceerd via de AERC-mailinglijst. De AERC is de 'Association of European Rarities Committees', het forum dat beoogt Europese zeldzaamhedencommissies te verenigen. Bij deze bevraging werd aan de andere Europese zeldzaamhedencommissies gevraagd om een overzicht te bezorgen van het aantal aanvaarde gevallen van Arendbuizerd in hun land. Deze bevraging leverde heel wat interessante informatie op. Er werd gevraagd om een overzicht te bezorgen van het aantal gevallen per jaar en per maand, met het oog op het onderzoeken van de evolutie van het voorkomen. Bovendien werd specifiek gevraagd naar het voorkomen van de ondersoort *cirtensis*: hoeveel gevallen hadden met zekerheid of vermoedelijk betrekking op deze ondersoort.

Vanwege 15 landen werd een reactie ontvangen: Portugal, Groot-Britannië, Ierland, Frankrijk, Zweden, Italië, Israël, Oostenrijk, Hongarije, Polen, Zwitserland, Finland, Denemarken, Spanje en Tsjechië. De Nederlandse gegevens werden opgezocht via de literatuur en het internet (van den Berg 1999, Ovaas *et al.* 2009). In sommige Europese landen is de Arendbuizerd een broedvogel of tenminste een geregeld voorkomende soort. In andere landen, met name in het Noord-Westen van Europa is de soort enkel gekend als dwaalgast. Precieze aantallen gevallen per land zijn dan ook enkel gekend van de laatste groep van landen.

2. Het voorkomen van Arendbuizerd in andere Europese landen

Van acht landen waar de soort beoordeeld wordt (Frankrijk, Zweden, Polen, Zwitserland, Finland, Denemarken, Spanje, Tsjechië en Nederland) werden in totaal 241 aanvaarde gevallen verzameld. De periode waarop deze gevallen betrekking hebben varieert, maar in globa is het grootste deel van de gevallen afkomstig van de laatste twintig jaar. Van deze 241 gevallen hadden er in totaal slechts 16 betrekking op exemplaren van de ondersoort *cirtensis*. Het merendeel daarvan (11) is afkomstig uit Spanje (waaronder één van de Canarische Eilanden). Zie tabel 1 voor een overzicht van het aantal aanvaarde gevallen voor landen waar de soort beoordeeld wordt.

Land	Aantal gevallen	Cirtensis	Opmerkingen
Frankrijk	30	3	Vier gevallen aanvaard als rufinus; overige 23 onbepaald. Eén cirtensis wordt zeer waarschijnlijk als escape beschouwd.

Zweden	12	1	Cirtensis aanvaard in categorie E
Polen	94		
Zwitserland	18		Eén geval op ondersoort aanvaard: rufinus
Finland	12		
Denemarken	18	1	Cirtensis aanvaard in categorie E
Spanje	30	11	
Tsjechië	20		
Nederland	5		
Totalen	241	16	

Tabel 1. Overzicht aanvaarde gevallen van Arendbuizerd *Buteo rufinus* in bepaalde Europese landen waar de soort beoordeeld wordt, met aandacht voor gevallen van *cirtensis*

Vrijwel alle landen melden een duidelijke toename van het aantal gevallen van Arendbuizerd de jongste decennia. Vrijwel steeds heeft deze toename weliswaar betrekking op de ondersoort *rufinus*. De toename wordt ook gemeld uit landen waarvan geen aantal aanvaarde gevallen bekend is (omdat de soort niet beoordeelbaar is).

Arendbuizerds worden in alle maanden van het jaar waargenomen buiten hun normale verspreidingsgebied. Er zijn duidelijke pieken in het voorjaar (april-mei) en het najaar (augustus-september). September is de beste maand met in totaal 38 van de 214 gevallen.

Voor meer specifieke informatie over het voorkomen van *cirtensis* in de betrokken landen wordt naar het volgende onderdeel verwezen.

2.1 Zuidelijk Europa

Spanje heeft in totaal 30 aanvaarde gevallen van Arendbuizerds, waaronder een hoog aantal dat wordt toegeschreven aan *cirtensis*. Een hoog aantal gevallen (16) is niet op soort bepaald; drie gevallen hebben betrekking op *rufinus*, 11 op *cirtensis*.

Voor **Italië** is het beeld niet erg duidelijk. Arendbuizerd is er blijkbaar geen beoordeelsoort. Beide ondersoorten worden gemeld, en worden zelfs gemeld als mogelijke of zekere broedvogel. *Cirtensis* broedt op het eilandje Pantelleria, tussen Sicilië en Tunesië; *rufinus* broedt mogelijk in de zuidoostelijke regio Puglia (pers. med. A. Corso).

Frankrijk is een interessant land vanuit het oogpunt van een mogelijke *cirtensis* Arendbuizerd die in België zou terecht komen; gelet op de Noord-Afrikaanse origine van deze ondersoort mogen dergelijke vogels immers worden verondersteld via Frankrijk de weg naar ons land te vinden. Er zijn in totaal 30 aanvaarde gevallen in Frankrijk. De meeste zijn niet tot op ondersoort bepaald. Voor de zeven vogels waarin dat wel het geval is ging het in vier gevallen om *rufinus* en in drie gevallen om *cirtensis*. Niettemin wordt verondersteld dat het merendeel van de gevallen betrekking heeft op *rufinus* (pers. med. S. Reeber).

2.2 Centraal en oostelijk Europa

Een hoog aantal gevallen van Arendbuizerd komt uit **Polen**: 94 gevallen (m.b.t. 97 vogels), inclusief twee wintergevallen. Er is een stijgende tendens van het aantal gevallen. In het beste jaar (2006) ging het om 14 aanvaarde gevallen.

In **Tsjechië** zijn er 20 aanvaarde gevallen, het merendeel (18) sedert 1989.

Zwitserland heeft 18 aanvaarde gevallen, waaronder 10 sinds 1996. In **Oostenrijk** is de soort algemener, met sinds 2001 >40 gevallen, tegenover amper 8 in de periode 1980-1990.

2.3 Noord-Europa

Opvallend is het frequente voorkomen in Noord-Europa, met in **Denemarken**, **Zweden** en **Finland** respectievelijk 18, 12 en 12 aanvaarde gevallen.

2.4 Noord-West-Europa

In **Nederland** zijn er inmiddels reeds vijf aanvaarde gevallen van Arendbuizerd, maar nog geen enkel gekend geval van *cirtensis*.

Jammer genoeg werd geen reactie ontvangen uit **Duitsland** via de AERC-rondvraag. Op de website <http://www.club300.de/> worden ca. 25 gevallen gemeld voor de periode 2002-2009.

3. Specifiek over het voorkomen van *cirtensis*

3.1 Wilde gevallen van *cirtensis*

Er zijn slechts drie landen die gevallen van vermeende wilde *cirtensis*-exemplaren melden: Spanje, Frankrijk en Italië. Voor Italië is er geen beeld van het exacte aantal gevallen, voor de andere twee landen wel.

Het land met het hoogste aantal aanvaarde *cirtensis*-gevallen is **Spanje**. Het is ook het land met het relatief hoogste aantal gevallen van *cirtensis* versus gevallen van *rufinus*, nl. 11 versus 3. Hoog aantal gevallen (16) is niet op ondersoort bepaald. De in totaal 11 aanvaarde gevallen m.b.t. deze ondersoort dateren allen sinds 1999, en kennen een sterke concentratie in het zuiden van het land, rondom de Straat van Gibraltar. Veel vermeende gevallen geraken niet aanvaard omwille van onvoldoende documentatie. Interessant is het gegeven dat in 2009 voor het eerst een broedgeval van *cirtensis* werd vastgesteld in de meest zuidelijk provincie Cadiz, in de omgeving van de Straat van Gibraltar.

Ook in dit opzicht is **Frankrijk** een interessant land. Zoals hierboven reeds vermeld ging het in zeven gevallen waarbij de ondersoort werd bepaald drie maal om *cirtensis*. Eén van die gevallen heeft betrekking op een eerstejaars vogel die in december 2002 werd binnengebracht in een vogelopvangcentrum in Pont-à-Mousson, Meurthe-et-Moselle (Noord-Oost-Frankrijk, niet zo ver van de Belgische grens). Hoewel de vogel blijkbaar is aanvaard (zonder vermelding van de categorie) wordt hij beschouwd als zeer waarschijnlijk afkomstig uit gevangenschap. Deze vogel kwam uiteindelijk terecht in een opvangcentrum in Luxemburg, waar hij tot op vandaag verblijft. De andere twee gevallen van *cirtensis* in Frankrijk hebben betrekking op een adulte vogel in de Camargue (Zuid-Frankrijk) van 24 december 1997 tot en met 18 maart 1998 en een juveniele vogel op het eiland Hoëdic, Morbihan (Bretagne, westelijk Frankrijk). De eerste vogel wordt als wild beschouwd, de tweede vermoedelijk ook, aangezien het betrokken eiland een goede plek is voor overshoots uit het zuiden. Er wordt daarnaast vermeld dat er geregeld (enkele per jaar) *cirtensis* exemplaren naar vogelopvangcentra worden gebracht. Meestal gaat het om uitgeputte vogels, niet meer in staat om te vliegen, met duidelijke tekenen van een verblijf in gevangenschap. Er wordt aangenomen dat dit vogels zijn die illegaal worden gehouden, en vervolgens ontsnappen of worden losgelaten door hun houders. Het overgrote deel van dergelijke Arendbuizerds worden niet als dusdanig herkend, en worden, na rehabilitatie vrijgelaten in het wild, in de veronderstelling dat het (Steppe)Buizerds zijn. Een voorbeeld is een jonge vogel die in 2006 in de Lorraine werd aangetroffen. Deze Arendbuizerd was meegebracht door een Franse trucker die de vogel had gevonden in Noord-Marokko. De vogel kwam terecht in een vogelopvangcentrum in Luxemburg, waar hij als *cirtensis* werd herkend, en waar hij tot op vandaag verblijft.

(pers. med. S. Reeber, pers. med. F. Jiguet, pers. med. P.-A. Crochet, pers. med. P. Lorgé).

In totaal zijn er 14 gevallen van *cirtensis* voor Spanje en Frankrijk, waarvan één Frans geval erg dubieus is. De overige 13 gevallen stammen overwegend uit het najaar: tien gevallen in september-december, waarvan de helft in september. De overige drie gevallen dateren uit het voorjaar (telkens een geval in februari, april en mei).

Italië is het land waar *cirtensis* het eerst werd vastgesteld als Europese broedvogel. Meer bepaald broedt deze ondersoort op het kleine eiland Pantelleria, tussen Sicilië en Tunesië, met 1-2 paren. Daarnaast broeden daar ook twee gemengde paren tussen *cirtensis* en Buizerd *Buteo buteo*, wat al de nodige hybriden (en determinatiekopzorgen) heeft opgeleverd. Daarnaast werden ook reeds een aantal gevallen van *cirtensis* genoteerd op Sicilië, inclusief drie exemplaren die in het voorjaar (april-mei) noordwaarts trokken langs de gekende roofvogeltrekroute via de Straat van Messina, tussen Sicilië en het Italiaanse vasteland (pers. med. A. Corso).

Behalve voor Europa bestaat er slechts zeer schaarse informatie over lange afstandsbewegingen van *cirtensis*. Andrea Corso meldt een geval uit **Zuid-Afrika**, ruim 4.500 km van het meest dichtbijge gebied waar *cirtensis* zou voorkomen (zuidelijk Arabië). De vogel werd door Corso herkend op basis van een foto. Er is daarnaast ook een geval bekend uit oktober in Senegal. Een melding van de **Kaapverdische Eilanden** wordt als onbevestigd beschouwd en enkele gevallen uit **Burkina Faso** en **Nigeria** die niet op ondersoort zijn bepaald worden verondersteld betrekking te hebben op de nominaat *rufinus*. Het moet daarbij worden opgemerkt dat *rufinus* westelijk werd genoteerd in **Niger** en eenmaal zelfs uit Senegal (Ferguson-Lees & Christie 2001).

3.2 Bewezen of vermeende dubieuze gevallen van *cirtensis*

Meerdere landen melden verdachte gevallen of verdachte informatie in verband met (vermeende) *cirtensis* vogels. In **Zweden** was er een geval in december 2006, waarbij een vermoedelijk uit illegale gevangenschap afkomstige vogel in een slechte conditie werd aangetroffen nabij Stockholm. Deze vogel werd afgemaakt (pers. med. M. Hellström). Op 27 april 2000 werd een verzwakt exemplaar aangetroffen op ca. 30 km van Kopenhagen, in **Denemarken**. Deze vogel werd na verzorging vrijgelaten, maar werd in augustus 2000 opnieuw in slechte conditie opgeraapt. Bij zijn tweede verblijf in gevangenschap bleek de vogel een ingeplante microchip te dragen, een bewijs van herkomst uit gevangenschap. De Deense vogel werd niet in detail beoordeeld als een *cirtensis*, maar de erg kleine gestalte maakt het erg waarschijnlijk dat het om een exemplaar van deze ondersoort ging (pers. med. S. Klein). In beide landen werden deze vogels aanvaard in categorie E.

In **Spanje** zijn er de voorbije tien jaar in de regio Catalonië minstens twee gevallen bekend waarbij personen van Marokkaanse origine onderweg naar Centraal-Europa werden betrapt met illegaal vervoerde *cirtensis*-Arendbuizerds in hun voertuig.

De vermelding dat bijvoorbeeld in Algiers (Algerije) in 2007 Arendbuizerds een frequent zicht waren in de straten van de stad, als kooivogels in winkels en dergelijke (pers. med. P.-A. Crochet). Gelet op de locatie mag worden aangenomen dat het daarbij om de Noord-Afrikaanse ondersoort *cirtensis* gaat. Dit is een bijkomende aanwijzing dat het houden en verhandelen van *cirtensis* Arendbuizerds geen zeldzaamheid is in Noord-Afrika. Als men daarnaast rekening houdt met de vastgestelde gevallen van transport van Arendbuizerds naar Europa door mensen van Noord-Afrikaanse origine (die vermoedelijk slechts het topje van de ijsberg zijn), lijkt het plausibel dat het illegaal vervoeren en houden van *cirtensis* Arendbuizerds in Europa effectief voorkomt. Er kan niets zinnig worden gezegd over de aantallen vogels die hierbij betrokken zijn, maar het gaat vermoedelijk niet om geïsoleerde gevallen.

4. De leeftijd van Arendbuizerd als dwaalgast

Voor de landen waarvoor dit bekend kan ook een beeld worden gekregen van de leeftijdsverdeling van Arendbuizerds die als dwaalgast opduiken buiten hun normale verspreidingsgebied. Uit de meeste landen werd echter geen voldoende concrete info verkregen in verband met de leeftijd van de aanvaarde vogels.

In **Polen** ging het in 68% van de 60 op leeftijd gebrachte gevallen om adulte vogels. De vier Zwitserse vogels die op leeftijd werden gebracht (van in totaal 18 vogels) waren netjes verdeeld over twee adulte en 2 eerste kalenderjaars exemplaren. Van de 12 Finse gevallen hadden er 8 betrekking op jonge vogels (bijna alle tweede kalenderjaars). In Denemarken ging het om vijf adulte vogels, één derde kalenderjaars en 7 eerste-tweede kalenderjaars. Vier van de vijf Nederlandse exemplaren werden op leeftijd gebracht: twee adulte vogels en twee eerste-tweede kalenderjaars.

5. Het voorkomen van Arendbuizerd in gevangenschap in Vlaanderen

Via het Agentschap voor Natuur en Bos werd getracht een beeld te verkrijgen van het aantal Arendbuizerds dat in Vlaanderen in gevangenschap wordt gehouden. Daarbij werd in de eerste plaats gekeken naar het aantal exemplaren dat voorkomt op de zogenaamde 'rode inventarissen' die tot voor kort wettelijk verplicht moesten worden ingediend bij het Agentschap. Tot voor de inwerkingtreding van de nieuwe Vlaamse regelgeving inzake vogelbescherming, op 1 september 2009 (het Soortenbesluit van 15 mei 2009), moesten personen die exemplaren in gevangenschap hielden van de meeste Europese vogelsoorten een aantal administratieve documenten bijhouden in verband met deze vogels. Het ging om vogelsoorten die van nature in het wild voorkomen op het Europese grondgebied van de Europese Unie. Voor elk exemplaar van deze soorten moest de houder een rode steekkaart bijhouden, die gold als een soort van individuele identiteitskaart van de betrokken vogel. Daarenboven moest elke vogel met een rode steekkaart voorkomen op de reeds vermelde rode inventaris. Deze inventaris moest door de vogelhouder het hele jaar worden bijgehouden, en afgesloten op jaarlijks dezelfde datum. Vervolgens moest een kopie van deze rode inventaris worden overgemaakt aan de bevoegde overheidsdienst, het Agentschap voor Natuur en Bos. Deze administratieve verplichting gold onder meer voor alle roofvogelsoorten, inclusief Arendbuizerd. Hoewel deze administratieve verplichtingen momenteel niet meer gelden kon wel nog gebruikt worden gemaakt van de overzichten die tot voor de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving werden ingediend. In de periode 2005-2007 werden in totaal 10 Arendbuizerds gemeld via deze rode inventarissen, voor de provincies Limburg, Antwerpen en West-Vlaanderen. Er moet worden opgemerkt dat dit overzicht slechts een minimumbeeld oplevert. De inzameling van rode lijsten verliep niet steeds even vlot. Er is bovendien in de praktijk geen garantie dat iemand die een Arendbuizerd in gevangenschap houdt, ook effectief aan alle administratieve verplichtingen zal voldoen die daartoe vereist zijn. Arendbuizerds die niet werden geregistreerd en doorgegeven ontsnappen op die manier aan detectie. Gelet op het lage aantal wel doorgegeven Arendbuizerds lijkt het echter aannemelijk dat het aantal exemplaren van deze soort in gevangenschap niet erg groot is.

Daarnaast werd gecheckt hoeveel Arendbuizerds de voorbije jaren terecht zijn gekomen in de 11 opvangcentra voor vogels en wilde dieren die tegenwoordig opereren onder coördinatie van Vogelbescherming Vlaanderen vzw. Jaarlijks wordt een overzicht gepubliceerd van de vogels die in deze centra worden binnengebracht, met vermelding van de reden van binnen brengen. In het onderstaande tabelletje wordt het aantal binnengebrachte vogels in de periode 1999-2007 weergegeven. In alle gevallen worden opgegeven dat de vogels afkomstig zijn van inbeslagnames. Dat impliceert dat het gaat

om vogels die illegaal in gevangenschap worden gehouden, en die zijn in beslag genomen door de daartoe bevoegde overheidsdiensten.

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Tot.
1	0	0	0	0	0	1	0	3	5

Tabel 1. Overzicht van Arendbuizerds die werden binnengebracht in erkende VOC's

Er werd ook navraag gedaan bij de CITES-dienst. Deze federale overheidsdienst is in België verantwoordelijk voor de opvolging van de CITES-conventie inzake de handel in bedreigde soorten. Bij deze dienst moeten bepaalde registraties gebeuren met betrekking tot soorten die vallen onder de CITES-regelgeving; de Arendbuizerd is zo'n soort. In de periode 2000-2005 werden in totaal slechts 13 certificaten aangevraagd voor levende Arendbuizerds die in België in gevangenschap werden gekweekt. Nadien werd tot en met 2009 geen enkel dergelijk certificaat meer afgeleverd i.v.m. deze soort. Hieruit mag worden afgeleid dat er slechts zelden in gevangenschap gekweekt wordt met Arendbuizerds. De laatste jaren zijn er geen inbeslagnames bekend van onwettig gehouden Arendbuizerds door de CITES-dienst (pers. med. M. Van Looy).

Er kan worden besloten dat Arendbuizerds in gevangenschap in Vlaanderen en België een zeldzaam fenomeen zijn, waarbij een vage en voorzichtige schatting van maximaal enkele tientallen exemplaren kan worden vooropgesteld.

6. Een Doelse connectie?

Dan is er nog dat intrigerende gerucht dat persoon van Marokkaanse origine, woonachtig in Doel, een 'kleine arend' zou hebben vrijgelaten voorafgaand aan het opduiken van de arendbuizerd te Doel. De persoon in kwestie had na een vakantie in Marokko drie roofvogels meegebracht: een valk, een grote arend en een kleine arend. De eerste twee had hij kunnen verkopen, maar voor de kleine arend werd geen koper gevonden. Uiteindelijk werd de vogel dan maar losgelaten in de buurt van het nabijgelegen Deurganckdok. Het gerucht kwam op onrechtstreekse wijze aan het licht, via niet-vogelkijkers. Omdat de persoon in kwestie zich bewust van de illegaliteit van zijn daad en niet in de kijker wilde lopen kon er niet meer concrete info worden bekomen om dit gerucht hard te maken. Aangezien er geen bevestiging kon worden verkregen van dit gerucht, laat staan dat kon worden bevestigd dat het inderdaad om een arendbuizerd ging zal dit gerucht evenwel nooit meer zijn dan dat (Peter Symens, pers. med.).

7. Beschouwingen ter conclusie

Arendbuizerd is een soort die het goed doet in Europa, en die positieve trend vertaalt zich in een toegenomen aantal gevallen van exemplaren die als dwaalgast of zwerver opduiken buiten de reguliere (broed)gebieden. Het overgrote deel van de Arendbuizerds die buiten het normale verspreidingsgebied opduiken behoren tot de nominaat *rufinus*, hoewel heel wat gevallen niet tot op ondersoort worden gedetermineerd. Er zijn slechts 13 aanvaarde en betrouwbare gevallen van als wild beschouwde *cirtensis* in Europa, alle in Spanje (11) en Frankrijk (2), en daarnaast nog een onbepaald maar klein aantal gevallen in Italië. De 13 aanvaarde gevallen komen overwegend uit het uiterste zuiden van Spanje. De twee als wilde *cirtensis* beschouwde gevallen in Frankrijk komen uit de Camargue en van het eiland Hoëdic (Morbihan, zuidelijke Bretagne). Het geval op Hoëdic is het meest noordelijke geval in Europa, iets minder dan 400 km zuidelijker dan België.

De literatuur (Ferguson-Lees & Christie 2001, Del Hoyo *et al.* 1994) beschouwt *cirtensis* als een grotendeels sedentaire ondersoort, met zwervbewegingen over korte afstand. Het lage aantal bevestigde gevallen in Europa, en het feit dat deze gevallen sterk geconcentreerd zijn in het uiterste zuiden van Europa, in de buurt van locaties waar de oversteek over de Middellandse Zee vanuit Noord-Afrika het kortst is, lijken dit te bevestigen.

Het (illegaal) importeren van *cirtensis*-Arendbuizerds vanuit Noord-Afrika, meestal door personen van Noord-Afrikaanse origine lijkt een bestaand gegeven, met bewezen of sterk vermoede gevallen in diverse Europese landen, van Zuid-Europa tot Noord-Europa. Het aantal bekende gevallen is klein, maar er mag worden aangenomen dat dergelijke gevallen maar zelden aan het licht komen, doordat het gaat om illegale activiteiten. Het is wel zo dat het merendeel van de gevallen die uiteindelijk aan het licht komen vogels betreft die duidelijk sporen vertonen van een (langdurig) verblijf in gevangenschap (uitputting, beschadigd verenkleed). Dat laatste was niet direct duidelijk bij de vogel van Doel, hoewel er sprake is van een vreemde beschadigde slagpen.

Arendbuizerd blijkt behoorlijk zeldzaam te zijn in gevangenschap in Vlaanderen en België. Dit wordt bevestigd door zowel het schijnbaar lage aantal legaal in gevangenschap gehouden vogels als het lage aantal vogels dat wordt in beslag genomen omwille van illegaal in gevangenschap houden. Daarbij moet weliswaar toegevoegd worden dat het houden van roofvogels in gevangenschap, al dan niet illegaal, slechts door een beperkt aantal mensen gebeurd die alle min of meer in het circuit van de vogelhouderij zit. Personen van Noord-Afrikaanse origine die (*cirtensis*-)Arendbuizerds meebrengen uit Noord-Afrika behoren niet tot dit circuit. Het kan dan ook verondersteld worden dat het houden of invoeren van dergelijke vogels mogelijk buiten de scope van de reguliere vogelhouderij vallen zoals we die in Vlaanderen kennen.

Dankwoord

Het verzamelen van de informatie over het voorkomen van Arendbuizerd in Europa was onmogelijk zonder de medewerking van de personen die reageerden op de oproep via de AERC-mailinglijst: João Jara Netcabo (Portugal), Andrew Harrop (Verenigd Koninkrijk), Frederique Jiguet (Frankrijk), Pierre-André Crochet (Frankrijk), Sébastien Reeber (Frankrijk), Andrea Corso (Italië), Tadeusz Stawarczyk (Polen), Peter Knaus (Zwitserland), Magnus Hellström (Zweden), Tamas ? (Hongarije), Uku Paal (Estland), Avner Cohen (Israel), Johannes Laber (Oostenrijk), Jyrki Normaja (Finland), Sebastian Klein (Denemarken), Ricard Guttiérrez (Spanje), José Ignacio Dies (Spanje), Martin vavrik (Tsjechië) en Patric Lorgé (Luxemburg).

Worden eveneens bedankt voor het aanleveren van informatie die bijdroeg tot bovenstaand artikel, in alfabetische volgorde: Johnny Cocquyt (ANB), Gerald Driessens, Dick Forsman, Peter Symens, Nancy Van Liefvering (VOC Geraardsbergen), Miet Van Looy (CITES-dienst).

Bronnen:

- van den Berg A.B. & Bosman C. 1999. *Zeldzame vogels van Nederland*. GMB Uitgeverij, Haarlem
- Del Hoyo J., Elliott A. & Sargatal J. (eds.) 1994. *Handbook of the Birds of the World. Vol. 2 New World Vultures to Guinea-fowl*. Lynx Editions. Barcelona
- Ferguson-Lees J. & Christie D.A. 2001. *Raptors of the World*. Helm, London
- Hessel K. Nieuw voor België: Arendbuizerd *Buteo rufinus* te Doel (O). *Natuur.oriolus*. 74(4): 150-154
- Ova A., Groenendijk D., Berlijn M. & CDNA 2009. Rare birds in the Netherlands in 2008. *Dutch Birding* 31: 331-352